

Kaupunginvaltuusto	§ 19	01.02.2021
Kaupunginhallitus	§ 85	22.02.2021
Perusturvalautakunta	§ 59	25.05.2021

Valtuustoaloite liikkuvista hammashoitopalveluista Ylöjärvelle

66/06.00.00/2021

KAUPVALT 01.02.2021 § 19

"Helsingissä Liikkuva suunhoitoyksikkö Liisu on pikkurekan konttiin rakennettu hammashoitola. Se kiertää Helsingin kouluja, jotka ovat kaukana hammashoitoloista. Loma-aikoina Liisu tarjoaa hammashoitoa mm. leikkipuistoissa ja palvelukeskuksissa.

Siun Sotessa on liikkuva hammashoitola: taitettava hammaslääkärin tuoli ja instrumenttikärry mahtuvat tilavaan matkalaukkuun. Toiminta vaatii vain sähköpistorasian ja toivottavaa on, että vesipiste olisi lähellä.

Popup-tyyliset hammashoitolat yleistyvät.

Ylöjärvelläkin etsitään vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa koululaisten hammashoitoa. Taksikyteihin turvautunut järjestelmä niiltä kouluilta, joiden lähellä ei ole hammashoitola, koetaan kehnoksi. Ylöjärven keskustan valtuustoryhmä esittää liikkuvan hammashoitolan kokeilua suunterveyden ylläpitämiseksi.

Näkökulmia palvelun kehittämiseen:

1. Perheitä helpottaa, kun tarvitse lähteä viemään lasta hammashoitajalle kesken työpäivän.
2. Varattuja aikoja ei jää käyttämättä.
3. Kaikki lapset pääsevät tarkastukseen.
4. Opetus häiriintyy mahdollisimman vähän koulupäivän aikana.
5. Palvelu voidaan jalkauttaa myös ikäihmisten palvelutaloihin ja liikuntaesteisten koteihin.
6. Ohjaus, neuvonta ja tietämys suunterveyden merkityksestä, saavuttaa suuren osan väestöstä.

Liikkuvalla palvelulla on todettu olevan myönteinen yhteys jokapäiväiseen suunterveyden hoitoon. Peruuttamaton aika tulee kalliiksi, joten liikkuvalla palvelulla nähdään myönteinen vaikutus kulukehitykseen monella tasolla. Koronan takia hammashoidonkin aikoja on siirretty tuonnemmaksi, joten hoitorästejä tulee paikata mahdollisimman tehokkaasti.

Keskustan valtuustoryhmä"

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 22.02.2021 § 85

Vs. kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen perusturvalautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

PERLTK 25.05.2021 § 59

Ylihammaslääkäri Teija Niinikoski

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen liikkuvista hammashoitopalveluista Ylöjärven kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Kaupunginhallitus päätti lähettää valtuustoaloitteen perusturvalautakunnalle lausuntoa varten.

Suunterveydenhuollossa pitkänmatkalaisia koululaisia on kuljetettu taksilla hammashoittoon sellaisilta kouluilta, missä hammashoitola ei ole. Taksikyyteihin turvautunut järjestelmä niiltä kouluilta, joiden lähellä ei ole hammashoitola, koetaan kehnoksi, mm. tietoturvaan ja peruuttamattomiin poisjäänteihin liittyen.

Selvitys liikkuvista palveluista:

Vaihtoehtoja tuottaa liikkuvia palveluja on monia ja siten myös kustannuksissa on eroja.

On olemassa ns. kannettava yksikkö, mitä voi käyttää normaalissa vesipistein varustellussa vastaanottohuoneessa.

Sitten on olemassa eri kokoisia kuljetuskalustoja (rekka, pakettiauto, bussi), mitkä voidaan kulkuneuvon sisältä varustella suunterveydenhuollon vastaanottohuoneeksi.

Jälkimmäinen vaihtoehto on kustannuksiltaan paljon kalliimpi ja edellyttää ko. kuljetusyksikölle mm. oman kuljettajan, autotallitilan sekä vaativammat huoltosysteemit; etenkin kylmä ilma voi aiheuttaa veden jäätymisongelmaa.

Liikkuvan yksikön käyttö kliinisessä työssä voi olla monipuolista, mutta se ei kummassakaan vaihtoehdossa pysty täysin korvaamaan varsinaista hammashoitohuonetta varustelultaan.

Liikkuva yksikkö soveltuisi erinomaisesti seulontaan, kuten hammaslääkärin tekemät tutkimukset, suuhygienistin tekemät suun terveystarkastukset ja pienet toimenpiteet, kuten vähäisen

hammaskiven poisto. Muu mahdollinen, vaativampi hoito jää suoritettavaksi hammashoitolan perusyksikössä.

Liikkuvia hoitoyksiköitä on saatavilla useista eri hammasalan tarvikeliikkeistä. Selvitykseen otin mukaan kannettavista yksiköistä muutaman vaihtoehdon eri tavarantoimittajilta.

Selvitystä varten pyydettiin tietoja Hammasvälineen, Plandentin ja Dental Servicen laitteistoista.

Laitteiston keskinäinen vertailu kustannusten ja käytön mukaan ei ole ihan helppoa, johtuen yksiköiden eritasoisista ominaisuuksista. Kustannukset vaihtelivat eri merkistä ja mallista sekä varustelutasosta riippuen 11000-23000 euron välillä.

Lopuksi selvitettiin nykyisten koulujen yhteydessä toimivien terveydenhoitajien vastaanottotilojen käyttö. Siinä yhteydessä ilmeni, ettei yhtään vapaata terveydenhoitajan vastaanottohuonetilaa ole käytettävissä. Tällä hetkellä vapaiden huonetilojen puute koulujen yhteydessä estää liikkuvien palveluiden käyttöönottoa kannettavan yksikön avulla.

Jos tilat olisivat olemassa, voitaisiin esittää hankittavaksi yksi liikuteltava yksikkö ensi vuoden talousarvion yhteydessä.

Lisätiedot

ylihammaslääkäri Teija Niinikoski, puh. 050437 1335, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Terveys- ja sosiaalijohtaja ehdottaa:

Perusturvalautakunta antaa vastauksenaan kaupunginhallitukselle keskustan valtuustoryhmän aloitteeseen koskien liikkuvan hammashoitolan kokeilua Ylöjärvellä, edellä olevan ylihammaslääkäri Teija Niinikosken laatiman selosteen.

Päätös

Keskustelun jälkeen päätösehdotus hyväksyttiin.
